

Doree avea de schimbat trei autobuze – unul spre Kincardine, unde îl aștepta pe cel de Londra, iar acolo aștepta din nou să treacă autobuzul către centru. Își începu călătoria într-o dimineață de duminică, la ora nouă. Pentru că trebuia să aștepte mult între autobuze, abia după-amiază, la ora două, reuși să străbată cele o sută și ceva de mile. Faptul că stătuse pe scaun, în autobuz sau în autogară, nu ar fi trebuit să o deranjeze. Munca ei obișnuită o ținea în picioare.

Era cameristă la motelul Blue Spruce¹. Curăța băi, schimba așternuturi, aspira covoare și ștergea oglinzi. Îi plăcea munca asta – îi ocupa gândurile într-o anumită măsură și o obosea îndeajuns de mult cât să poată dormi noaptea. Rareori se confrunta cu mizeria, în adevăratul sens al cuvântului, cu toate că unele dintre colegele ei ar fi putut povesti niște lucruri care ți-ar fi făcut părul măciucă. Aceste femei erau mai în vârstă decât ea și credeau în unanimitate că Doree ar fi trebuit să încerce să avanseze. Îi spuneau că ar trebui să urmeze un program de pregătire pentru o slujbă de birou, cât mai era încă tânără și arăta bine. Dar ea se mulțumea cu ceea ce făcea. Nu voia să fie obligată să discute cu oamenii.

¹ Molidul albastru (n.tr.)

Nici unul dintre oamenii cu care lucra nu știa ce se întâmplase. Sau, dacă știau, nu lăsau să se vadă. Poza ei apăruse în ziar – folosiseră poza pe care o făcuse el: ea și cei trei copii, bebelușul Dimitri, în brațele ei, cu Barbara Ann și Sasha de o parte și de alta, privind spre obiectiv. La acea vreme, părul ei era lung, castaniu și ondulat și avea o culoare și o formă naturale, așa cum îi plăcea lui; chipul ei era blând și sfios – mai mult o reflecție a modului în care voia el să o vadă decât ceea ce era cu adevărat.

De atunci, își tăiase părul scurt, îl decolorase și îl coafase cu țepi, slăbise mult. Acum își folosea cel de-al doilea nume: Fleur. Iar slujba pe care i-o găsiseră se afla într-un oraș destul de departe de locul unde locuise cândva.

Era a treia oară când făcea drumul ăsta. În precedentele ocazii, el refuzase să o vadă. Dacă mai refuza o dată va renunța să mai încerce. Chiar dacă el accepta să o întâlnească, s-ar putea să nu mai treacă pe acolo o vreme. Nu voia să întindă coarda. De fapt, nici măcar nu știa prea bine ce avea să facă.

În primul autobuz, nu fusese prea tulburată. Pur și simplu, se bucurase de călătorie și privise peisajul. Crescuse în zona de coastă, acolo unde mai exista primăvară, dar aici iarna se transformase direct în vară. Acum o lună era încă zăpadă, iar acum era destul de cald cât să ieși pe stradă în mânecă scurtă. Bălți strălucitoare se zăreau pe câmp, iar razele soarelui se revărsau printre ramurile golașe.

Când urcă în al doilea autobuz, începu să nu mai aibă astâmpăr și nu se putu abține să nu se întrebe care dintre femeile din jurul ei se îndreptau către același loc. Erau doar femei, de obicei îmbrăcate îngrijit, vrând

poate să dea impresia că mergeau la biserică. Cele mai bătrâne arătau ca și cum ar fi aparținut unor biserici de modă veche, unde trebuia să porți fustă și ciorapi, și pălărie, în timp ce femeile mai tinere păreau să facă parte din congregații mai lumeste, care acceptau pantalonii, eșarfele viu colorate, cerceii și coafurile înfoiate. Doree nu se încadra în nici o categorie. Lucra de un an și jumătate și, în toată această perioadă, nu își cumpăraseră nimic nou de îmbrăcat. La muncă purta uniforma, și jeanși, în orice altă ocazie. Pentru că el nu permisesese așa ceva, se dezobișnuise să se machieze, iar acum, cu toate că ar fi putut, nu o făcea. Părul țepos, de culoarea porumbului, nu se potrivea cu fața ei osoasă și nemachiată, dar asta nu avea nici o importanță.

În al treilea autobuz, se așeză pe un loc la fereastră și încercă să-și păstreze calmul, citind atât reclamele, cât și semnele de circulație. Avea o metodă ca să-și țină mintea ocupată. Folosea literele cuvintelor care îi cădeau sub ochi și încerca să creeze cât mai multe cuvinte noi cu acestea. De exemplu, din „ceai“ puteai obține „ce“, apoi „ai“, apoi „cai“ și „iac“, iar „butic“ îți dădea „tic“, „tub“ și – ia stai puțin –, „cub“. Cuvintele erau tot mai dese, pe măsură ce se apropia de ieșirea din oraș, în timp ce trecea pe lângă panouri publicitare, hipermarketuri, parcuri, chiar și baloane ancorate de acoperișuri, făcând reclamă la reduceri.

Doree nu-i vorbise doamnei Sands despre ultimele două tentative și, cel mai probabil, nu avea să îi spună nici despre ultima. Doamna Sands, la care se ducea luna după-amiaza, îi spunea să meargă înainte, cu toate că zicea mereu că asta avea să dureze ceva timp

și că nu trebuia să grăbești lucrurile. Îi spunea lui Doree că îi mergea bine, că își descoperea treptat forța interioară.

– Știu că ne-am plictisit de moarte de vorbele astea, îi zise ea, dar sunt adevărate.

Se îmbujoră când se auzi spunând „moarte”, dar nu înrăutăți situația cerându-și scuze.

La șaisprezece ani – cu șapte ani în urmă – Doree mersese în fiecare zi, după școală, să o viziteze pe mama ei în spital. Femeia se recupera după o operație la spate, despre care se spunea că e serioasă, dar nu periculoasă. Lloyd era infirmier. El și mama lui Doree aveau în comun faptul că erau vechi hipioți – cu toate că Lloyd era cu câțiva ani mai tânăr – și, de câte ori avea puțin timp liber, venea și își aduceau aminte de concerte și de marșuri de protest la care participaseră amândoi, de oamenii complet lipsiți de morală pe care îi cunoscuseră, de droguri care îi făcuseră să li se rupă filmul, genul ăsta de subiecte.

Pacienții îl îndrăgeau pe Lloyd pentru că făcea glume și pentru forța și siguranța lui. Era vânjos, cu umeri lați și îndeajuns de autoritar cât să fie confundat uneori cu un doctor. (Nu că ar fi fost încântat de treaba asta – era de părere că mare parte din medicină nu era decât escrocherie și că mulți doctori erau niște nemernici.) Avea ten sensibil, de roșcovan, păr deschis la culoare și ochi îndrăzneți.

O sărutase pe Doree în lift și îi spusese că era o floare în deșert. Apoi izbucnise singur în râs, spunând:

– Poți fi mai original de atât?

– Ești poet și nu știi, zise ea, ca să fie amabilă.

Într-o noapte, mama ei murise subit, din cauza unei embolii. Mama lui Doree avea o mulțime de

prietene care ar fi găzduit-o – și a și stat la una pentru o vreme –, dar Doree l-a preferat pe Lloyd, noul ei prieten. Până la următoarea ei zi de naștere, rămăsese însărcinată, apoi se căsătorise. Lloyd nu mai fusese căsătorit înainte, cu toate că avea cel puțin doi copii despre care nu mai știa nimic. Oricum, probabil că erau deja mari. Pe măsură ce se maturizase, filosofia lui de viață se schimbase – acum credea în căsnicie, în lipsa mijloacelor de contracepție. I se părea că Sechelt Peninsula, unde locuia împreună cu Doree, era prea aglomerată: foști prieteni, foste năravuri, foști iubiți. În curând, aveau să se mute în cealaltă parte a țării, într-un oraș pe care îl aleseseră pe hartă după nume: Mildmay. Nu locuiau în oraș; închiriaseră o casă la țară. Lloyd s-a angajat la o fabrică de înghețată. Și-au amenajat o grădină. Lloyd se pricepea la grădinărit, la fel cum se pricepea și la meșteritul prin casă, la sobele cu lemne și la reparatul unei mașini vechi.

Se născuse Sasha.

– Perfect normal, spuse doamna Sands.

– Într-adevăr? întrebă Doree.

Doree stătea mereu pe un scaun cu spătarul drept, în fața unui birou, nu pe canapeaua cu model floral și perne. Doamna Sands își muta scaunul într-o parte a biroului, așa încât să poată vorbi fără nici un obstacol între ele.

– Mă cam așteptam să faci asta, continuă. Dacă aș fi fost în locul tău, cred că aș fi făcut același lucru.

Doamna Sands nu ar fi spus asta la început. Acum un an ar fi fost mai precaută, știind cum s-ar fi răzvrătit Doree atunci împotriva ideii că cineva, chiar fiindă vie, s-ar fi putut afla în locul ei. Acum știa că Doree ar fi interpretat aceste cuvinte

drept o modalitate, chiar dacă umilă, de a încerca să înțeleagă.

Doamna Sands nu era ca alții. Nu era vioaie, nici slabă, nici frumușică. Nu era nici prea bătrână. Era cam de aceeași vârstă pe care ar fi avut-o mama lui Doree, cu toate că nu părea să fi fost hipiotă. Părul ei cărunt era tuns scurt și avea un neg pe obraz. Purta pantofi cu talpă plată, pantaloni largi și bluze înflorate. Nici atunci când erau roz sau turcoaz, bluzele astea nu dădeau impresia că îi păsa ce pune pe ea – era ca și cum cineva i-ar fi spus că e cazul să fie mai elegantă, iar ea, ascultătoare, s-ar fi dus la cumpărături, după ceea ce credea că ar fi ajutat-o în această privință. Seriozitatea ei amabilă și impersonală despuia aceste haine de toată veselia lor agresivă și jignitoare.

– Păi, la primele două vizite nu l-am văzut deloc, spuse Doree. Nu a vrut să vină să mă vadă.

– Dar de data asta? A venit?

– Da. Dar l-am recunoscut cu greu.

– A îmbătrânit?

– Cred că da. Cred că a slăbit. Și hainele alea. Uniformele. Nu l-am văzut niciodată îmbrăcat cu așa ceva.

– Ți s-a părut diferit?

– Nu.

Doree își mușcă buza de sus, încercând să se gândească la diferență. Stătuse atât de nemișcat. Nu-l văzuse niciodată atât de nemișcat. Nici măcar nu păruse să știe că avea să se așeze în fața ei. Primele ei cuvinte fuseseră „Nu te așezi?“, iar el spusese „Nu te deranjează?“.

– Părea absent, răspuse Doree. Mă întreb dacă nu cumva i-au dat tranchilizante.

– Poate ceva care să îl mențină pe linia de plutire. Uite, asta nu știu. Ați vorbit?

Doree nu știa dacă putea să spună asta. Îi pusese întrebări atât de stupide și de banale. Cum se simțea? (Bine.) Primea destulă mâncare? (El așa credea.) Dacă ar fi vrut să se plimbe undeva, unde ar fi făcut-o? (Da, sub supraveghere. Da, se putea spune că era un loc. Se putea spune că se plimba.)

Doree îi zisese:

– Trebuie să ieși la aer curat.

El răspunsese:

– Așa e.

Aproape că îl întrebuse dacă își făcuse prieteni. Așa cum îți întrebi copilul cum e la școală. Așa cum ți-ai întreba copiii dacă ar merge la școală.

– Da, da, făcu doamna Sands, împingând către Doree cutia de șervețele.

Doree nu avea nevoie de ele; ochii îi erau uscați. Problema era stomacul. I se întorcea pe dos.

Doamna Sands aștepta, știind bine că nu trebuie să se bage.

Ca și cum ar fi ghicit ce era pe cale să-i zică, Lloyd îi spusese că, din când în când, venea un psihiatru cu care discuta.

– Îi spun că-și pierde timpul, adăugase Lloyd. Știu la fel de mult ca el.

Fusese singura ocazie când vorbele lui îi amintiseră lui Doree de el.

Pe toată durata vizitei, inima îi bubuise să-i sară din piept. Crezuse că avea să leșine sau să moară. Făcea un efort uriaș să îl privească, să vadă imaginea acestui bărbat slab și încărunit, sfios și totuși distant, care se mișca mecanic, dar necoordonat.

Nu îi spusese nimic din aceste lucruri doamnei Sands. Doamna Sands ar fi putut-o întreba, plină de tact, de cine se teme. De ea sau de el?

Dar ei nu-i era *frică*.

Când Sasha avea un an și jumătate, s-a născut Barbara Ann și, când Barbara Ann avea doi ani, l-au avut pe Dimitri. Aleseseră împreună numele de Sasha, apoi făcuseră un pact: el avea să dea nume băieților, iar ea, fetelor.

Dimitri a fost primul dintre copiii care a avut colici. Doree credea că poate nu primea destul lapte sau poate că laptele ei nu era destul de consistent. Sau era prea consistent? Oricum, nu era bun. Lloyd chemase o doamnă din Liga La Leche¹ ca să discute cu Doree. Femeia i-a spus că, în nici un caz, nu trebuia să îi dea în plus lapte cu biberonul. Asta ar fi fost începutul problemei și, în curând, ar fi respins cu totul alăptatul.

Femeia nu știa că Doree deja îi dădea în plus lapte cu biberonul. Și se părea că preferă într-adevăr biberonul – făcea din ce în ce mai mult mofturi când venea vremea să îl hrănească la sân. La trei luni, îl hrănea doar cu biberonul și nu se mai putu feri de Lloyd. I-a spus că îi secase laptele și că fusese nevoită să îi dea suplimente. Lloyd i-a stors sânii, unul după altul, cu înverșunare și a reușit să adune câțiva stropi de lapte amar. A făcut-o mincinoasă. S-au certat. I-a spus că era o târfă, ca mama ei.

Toate hipotezele alea erau târfe, i-a spus.

Curând s-au împăcat. Dar, ori de câte ori Dimitri era agitat, ori de câte ori răcea sau i se făcea frică de

¹ Organizație internațională, cu filiale în mai multe țări, care promovează alăptatul, ca element important în dezvoltarea sănătoasă a mamei și a copilului. (n.red.)

lepurele lui Sasha, ori de câte ori se agăța de scaune, la vârsta la care fratele și sora lui pășiseră fără ajutor, lui Doree i se reamintea că nu îl hrănise la sân.

Când Doree intrase prima oară în biroul doamnei Sands, una dintre femeile de acolo îi dăduse o broșură. Pe prima pagină erau o cruce aurie și niște cuvinte scrise cu litere purpurii și aurii: „Când pierderea vi se pare de neîndurat...“ În interior găsisse imaginea lui Iisus, în culori pastelate, și un text scris cu litere mai mici, pe care Doree nu l-a citit.

Așezată pe scaunul din fața biroului, strângând încă broșura în mână, Doree începuse să tremure. Doamna Sands a trebuit să i-o smulgă din mână.

– Cine ți-a dat asta? întrebuse doamna Sands.

– Ea, răspunsese Doree, făcând un semn cu capul către ușa închisă.

– Nu o vrei?

– Când ești vulnerabil, atunci vor încerca să te influențeze, zisese Doree și, pe urmă, își dăduse seama că erau cuvintele pe care le pronunțase mama ei când veniseră la ea niște femei în spital, cu un mesaj asemănător. Au impresia că ai să cazi în genunchi și apoi totul va fi bine.

Doamna Sands oftase.

– Păi, cu siguranță, nu e atât de simplu, zisese.

– Nici măcar nu e posibil, spusese Doree.

– Poate că nu.

În zilele acelea nu vorbeau despre Lloyd. Doree nu se gândea la el decât dacă era nevoită, și atunci se gândea la el doar ca la o greșeală groaznică a naturii.

– Chiar dacă așa crede în treaba asta, spusese ea, referindu-se la conținutul broșurii, ar fi doar ca să...